

SEFER BEREISHIS: A STUDY OF TEXT, TRADITION & THEOLOGY

A NEW CHAPTER BEGINS

א.

אברבנאל (בראשית ו:ט)

אחרי אשר בסדר בראשית ספרה התורה האלקית עניני אדם הראשון בראשית והתחלת מינו, באה לספר בסדר השני עניני נח וקורותיו להיות ההתחלה הב' להיות המין האנושי. . . חזר לספר אותו בספר בפני עצמו להיות נח התחלת היחס וראשית המין כדמות וערך אדם הראשון. . .

R. Samson Rafael Hirsch (6:9)

אלה תולדות נח. Just as above introduces a new series of developments, so here a new series of developments is introduced. The rest of mankind perishes. Noah is a second Adam and stands at the head of a new generation of mankind.

מדרש תנחומא (פ' נח סי' ה)

אלה תולדות נח נח וגו' את האלהים התהלך נח, ג"פ בפסוק למה, זה אחד משלשה שראו ג' עולמות נח, ודניאל, ואיוב, נח ראה עולם בישובו וראהו בחרבנו וחזר וראהו בישובו, דניאל ראה בנין בית ראשון וראהו חרב וחזר וראהו בנוי בבנין בית שני, איוב ראה בנין ביתו וחרבנו וחזר וראה בישובו,

ב.

אבן עזרא (בראשית שם)

אלה תולדות – כמו הקורות, כטעם מה ילד יום (משלי כז, א), וכמוהו אלה תולדות יעקב (ברא' לז, ב).

ספורנו (בראשית שם)

תולדות נח, פי' עניניו וילדי ימיו

חזקוני (בראשית שם)

תולדות נח, לשון מאורעות וסבות

רמב"ן (בראשית שם)

אלה תולדות נח – טעמו פירשו בו (הראב"ע, והרד"ק) קורותיו. . . וירמוז אל כל הפרשה. ואינו נכון בעיני, כי אין קורות האדם תולדותיו: והנכון שהוא כמשמעו, כמו אלה תולדות בני נח (י א), ואלה תולדות ישמעאל (כה יב). יאמר אלה תולדות נח שם חס ויפת. . .

ג.

"דברי דוד" לבעל הט"ז (בראשית שם)

"הואיל והזכירו ספר בשבחו. דקשה, שבא להזכיר תולדותיו וספר בשבחו, אלא דהזכירה גורמת השבח, וכיון שהפסיק אמר שנית "ויולד נח וכו'". . . והק' הרא"ם [נראה דטעות וצ"ל גור אריה] הלא כמה פעמים מזכיר אברהם יצחק ויעקב ואינו מספר בשבחם? ותי' דהיינו כאו שמזכירו אצל רשעים וכו'.

ולִי נִרְאָה דַּאִין שְׁחַיִּיךְ סְפוּר שְׁבַחוּ אֱלֹא בִּמְקוֹם שֶׁרְצוּ לְסַפֵּר מֵה עֲנִיין הִיָּה לְאֲנָשִׁי דּוֹרוּ בִּימֵיו כְּמוּ כַּאֲן.

רמב"ן (בראשית שם)

אבל החזיר "ויולד נח" בעבור שהפסיק ואמר "נח איש צדיק תמים היה," להודיע למה צוהו בתיבה.

מדרש תנחומא (נח סי' ב)

אלה תולדות נח, כך פתח רבי תנחומא בר אבא ואמר (משלי יא) פרי צדיק עץ חיים ולוקח נפשות חכם" . . . א"ל הקב"ה . . . בניס אינו אומר אלא "פרי צדיק" וכן תולדותיו של אדם אלו מעשיו הטובים, וכן הוא אומר אלה תולדות נח נח איש צדיק תמים,

בראשית רבה (ל:ו)

אלה תולדות נח, הה"ד (משלי יא) "פרי צדיק עץ חיים," מה הן פירותיו של צדיק, מצות ומעשים טובים

R. Samson Rafael Hirsch (6:9)

He himself is named as being the first תולדה, this gives our sages the opportunity of remarking that the first product of a man, the first result of his work, is his own character. This would be especially the case in a time such as Noah's in which it would certainly require the highest amount of energetic working on oneself to save oneself out of the general depravity, up to purity and goodness.

בראשית רבה (ל:ה)

אלה תולדות נח נח, אתמהא, לא הוה צריך קרא למימר, אלא אלה תולדות נח שם? אלא נייחא לו נייחא לעולם, נייחא לאבות נייחא לבנים, נייחא לעליונים, נייחא לתחתונים, נייחא בעוה"ז, נייחא לעולם הבא.

ד.

אבן עזרא (בראשית שם)

איש צדיק במעשיו. תמים בלבו.

רד"ק (בראשית שם)

צדיק, שהיה מעשיו בצדק הפך אנשי דורו שהיו אנשי חמס. תמים, שלם בלי שום דופי, ובדרש שנולד מהול

מדרש תנחומא (נח סי' ה)

איש צדיק, על שזן בריותיו של הקב"ה נקרא צדיק, שני בני אדם נקראו צדיקים על שזנו את הבריות נח ויוסף. . . תמים, זה אחד משבעה מהולים שנולדו בעולם, אדה"ר . . . נח נולד מהול דכתיב תמים היה בדורותיו

תורה תמימה (בראשית שם אות י"ד)

נראה באור דרש זה ע"פ מש"כ בנדרים (לא). גדולה מילה שבכל המצות שעשה אברהם אבינו לא נקרא תמים עד שמל עצמו שני' (יז:א) "התהלך לפני והיה תמים" וסמך ליה (יז:ב) "ואתנה בריתי ביני ובינך," ומכיון שמתואר נח מהקב"ה בשם "תמים" למד מזה שנולד מהול, אחרי דבלא זה לא נקרא תמים